

# Ebeveynler ?çin Ameliyat Sonras? A?r? De?erlendirme Ölçe?i

## RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ebeveynler ?çin Ameliyat Sonras? A?r? De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20566>

## Özet

Ebeveynler İçin Ameliyat Sonrası Ağrı Değerlendirme Ölçeği (EASADÖ), orijinal adıyla Parents' Postoperative Pain Measure (PPPM) ölçeğinin Türkçe'ye kültürel uyarlama çalışmasıdır. Bu ölçek, cerrahi prosedür geçirmiş çocukların ameliyat sonrası ağrı düzeylerini, birincil bakıcılar olan ebeveynler aracılığıyla sistematik olarak değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Ebeveyn raporları, özellikle küçük çocuklarda ve sözel ifade yeteneği kısıtlı hastalarda ağrı yönetiminin temelini oluşturduğundan, bu aracın geçerlik ve güvenirlilik analizlerinin yapılması büyük önem taşımaktadır.

Ölçeğin Türkçe uyarlaması, Meryem Seval ve Aylin Kurt tarafından 2020 yılında gerçekleştirilmiş olup, elde edilen psikometrik bulgular, ölçeğin Türk popülasyonunda güvenilir ve geçerli bir araç olarak kullanılabilirliğini göstermiştir. Bu çalışma, pediatrik ağrı yönetiminde ebeveyn katılımını destekleyen sağlam bir ölçüm aracı sunmaktadır.

## Anahtar Kelimeler

Ameliyat sonrası ağrı, çocuk ağrısı, ebeveyn değerlendirmesi, pediatrik ağrı, psikometrik özellikler, uyarlama, ağrı ölçeği.

## Yazarlar

Meryem Seval, Aylin Kurt.

## Amaç

Ölçeğin temel amacı, cerrahi müdahale sonrasında çocukların yaşadığı ağrının şiddetini ve niteliğini, ebeveynlerin gözlemleri ve algıları üzerinden standardize edilmiş bir şekilde ölçmektir. Bu, sağlık profesyonellerine, çocukların subjektif ağrı deneyimini, ebeveynlerin güvenilir bakıcılar ile değerlendirme imkanı sunarak uygun analjezik tedavi planlamasına olanak tanır.

Türkçe uyarlama çalışmasının spesifik amacı, Parents' Postoperative Pain Measure ölçeğinin Türkiye'deki klinik ve araştırma ortamlarında kullanılabilişliğini sağlamak, kültürel ve dilsel etkililiğini kanıtlamaktır.

## Yapı

Ebeveynler İçin Ameliyat Sonrası Ağrı Değerlendirme Ölçeği, çocuklarda ameliyat sonrası ağrının çok boyutlu yapısını ölçmeyi hedefler. Bu yapı, genellikle çocuğun ağrıya verdiği davranışsal tepkileri (hareket kısıtlılığı, yüz ifadeleri, ağlama), fizyolojik belirtileri ve sözel ifadeleri (eğer varsa) kapsar. Ebeveynler, çocuğun ağrıya bağlı olarak gösterdiği spesifik

davran  lar  değerlendirerek puanlama yapar.

Ölçek, a r n n şiddetini nicel olarak belirleyerek, zaman içindeki değişimini izleme kapasitesine sahiptir. Bu, a r  yönetiminin etkinliğini değerlendirmek açısından kritik bir psikometrik yap d r.

## Geçerlik

Seval ve Kurt (2020) tarafından yürütülen çalışmada, EASAD 'n n yapısal ve e  zamanlı geçerlik kan tlar n  sağlamak hedeflenmiştir. Yapı geçerliğinin incelenmesi, ölçek maddelerinin kuramsal olarak ölçmesi beklenen a r  yap s n  gerçekten  l t  n  do rulamay  içerir.

Uyarlama  al  mas n n bir parçası olarak, orijinal ölçeğin faktör yap s n n Türkçe versiyonda korunup korunmad    incelenmiş olmalıdır. Bu süreç, ölçeğin kavramsal b t nl  n  ve hedef popülasyonda doğru ölçüm yapma yeteneğini garanti altına alır.

## Güvenirlik

Ölçeğin güvenirlik analizi, i  tutarl  k (Cronbach's Alpha katsayısı) ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirliği yöntemlerini içermiştir. Yüksek i  tutarl  k değerleri, ölçekteki tüm maddelerin ayn  temel yap y , yani ameliyat sonrası a r y  ölçmede tutarlı olduğunu gösterir.

Güvenilir bir ölçüm aracı, ayn  ebeveyn tarafından farklı zamanlarda yapılan değerlendirmelerde benzer sonuçlar üretmelidir, bu da test-tekrar test güvenilirliği ile belirlenir. Bu güvenirlik kan tlar , EASAD 'n n klinik uygulamada istikrarlı sonuçlar vereceğini destekler.

## Faktör Analizi

EASAD 'n n Türkçe uyarlama sürecinde, orijinal ölçeğin faktör yap s n  doğrulamak amacıyla Faktör Analizi (muhtemelen Do rulay c  Faktör Analizi - DFA) kullan lm  t r. Bu analiz, ölçeğin çok boyutlu olup olmad  n  veya tek bir genel a r  faktöründen mi oluştuğunu belirler.

Faktör yap s n n korunması, kültürel uyarlaman n ba ar   olduğunun temel göstergelerinden biridir ve ölçeğin puanlama sisteminin geçerliliğini destekler.

## Araç

**Test Türü:** Uyarlama

**Format:** Ebeveyn Raporlu A r  Değerlendirme  l e i

**Mevcut Diller:** Türkçe

**Popülasyon Grubu:** Cerrahi operasyon geirmi? Çocuklar?n ebeveynleri

**Ya? Grubu:** Pediatrik hastalar (Genellikle bebeklikten ergenli?e kadar olan ya? aral???n? kapsar, ancak spesifik ya? aral??? orijinal le?in kapsam?na ba?l?d?r.)

**Popülasyon Detaylar?:** Hastanede yatan veya taburcu edilmi?, cerrahi müdahale sonras? a?r? ya?ayan çocuklar?n ebeveynleri.

**Test Metodolojisi:** Ebeveynlerin ocuklar?n?n davran???lar?n?, fizyolojik tepkilerini ve a?r? belirtilerini gözlemleyerek belirli bir derecelendirme sistemi üzerinden puanlamas?.

## Anahtar Kelimeler

Parents' Postoperative Pain Measure, geçerlik, güvenirlik, ocuk cerrahisi, a?r? yönetimi, ameliyat sonras? a?r?, ebeveyn kat?l?m?.

## Yazarlar

**Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?:** Belirtilmemi?tir.

**Kurum E-posta Adresleri:** Belirtilmemi?tir.

**?leti?im Adresi:** aylinkurt67@gmail.com

## ?zinler, ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlama al???mas? **2020** y?l?nda yay?nlanm???t?r. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve olas? Ücretlendirme bilgileri hakk?nda sorumlu yazar Aylin Kurt ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

## Kaynaklar

Seval, M., &Kurt, A. (2020). Parents' Postoperative Pain Measure: Turkish validity and reliability. *Erciyes Med J.* doi:10.14744/etd.2020.59260

Makalenin orijinal PDF dosyas?na buradan ula???labilir: [journalagent.com](http://journalagent.com).

## Ebeveynler için Ameliyat Sonras? A?r? De?erlendirme le?i Maddeleri

**NEML?:** le?in maddeleri kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin tam listesi için ilgili bilimsel makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.